

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄՈՒՄ ՆՇՈՒԵՑ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ 78ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Ապրիլի 24ին բազմամարդ էր Երուսաղեմի Հայոց Ս. Յակոբեանց Տաճարը: Հանդիսաւոր պատարագ էր մատուցում ի յիշատակ Մեծ Եղեռնի անմեղ նահատակների: Պատարագիչն էր Յուսիկ Եպոսկոպոս Պաղտասեանը: Հոգեհանգստեան մասնաւոր պաշտօնի կատարումից յետոյ ժողովուրդը դուրս եկաւ փողոց: Բացի սաղիմահայերից, սգատօնին մասնակցելու համար բազմաթիւ հայեր էին եկել Բեթղեհէմից, Ռամալլայից, Հայֆայից, Յաֆֆայից ու Թել-Ավիվից: Նրանց միացան նաեւ քաղաքի հայ կաթոլիկ եկեղեցում մատուցուած սուրբ պատարագի մասնակիցները:

Միացեալ թափօրը, առջեւում ունենալով վանքի միաբանութիւնը, ժառանգաւորաց վարժարանի ու ընծայարանի, ինչպէս եւ Թարգմանչաց երկսեռ դպրոցի աշակերտութիւնը, դրոշներ պարգած «Հայկական պատրիարքարանի փողոցով» շարժուեց դէպի Հին Քաղաքի Սիոնի դարպասը: Ցուցարարները կրում էին եղեռնի տեսարանների մեծացուած լուսանկարներ, ինչպէս եւ անգլերէն ու եբրայերէն գրուած պաստառներ: Ահա նրանցից մի քանիսի թարգմանութիւնը. «Հայ ազգը չպէտք է մոռանայ 1,5 միլիոն նահատակներին, որոնք սպանուեցին թուրքերի ձեռքով», «Պէտք է կանգնեցնել աղբիւրջանցիների ագրեսիան Լեռնային Ղարաբաղում», «Թուրքերի ու ազերիների կողմից Հայաստանի շրջափակմանը՝ ո՛չ», «Հայաստանը եւ Ղարաբաղը մէկ ժողովուրդ են ու մէկ երկիր»:

Դուրս գալով դարպասից, Թափօրն ուղղուում է դէպի հայկական Ս. Փրկիչ

եկեղեցու մօտ գտնուող հայոց գերեզմանատուն, որտեղ կանգնեցուած է 1918թ. Սեպտեմբերի 18ին Արարայի նահատամարտի ժամանակ զոհուած հայ կամաւոր զինուորների Յուշակոթողը:

Սգաթափօրի մասնակիցները պսակներ են դնում Յուշարձանի պատուանդանին: ՀՄԸՄ ակումբի վարչութեան անունից խօսք է ասում Յակոբ Սեւանը: Այնուհետեւ կատարում է հոգեհանգիստ: Սգոյ թափօրը շրջանցելով Հին Քաղաքի պարիսպների մի հատուածը, Հայոց թաղամաս է վերադառնում Յաֆֆայի դարպասով:

Նոյն օրը երեկոյեան ժառանգաւորաց դպրոցի մեծ սրահում, որը լեցուն էր սգատօնի մասնակիցներով, անցկացուեց ապրիլեան եղեռնի նահատակաց յիշատակին նուիրուած յուշատօն: Բացման խօսքով հանդէս եկաւ վարժարանի տեսուչ Գուսան վարդապետ Ալնանեանը: «Մեծ Եղեռնը եւ Հայ Դրականութիւնը» թեմայով զեկուցում կարդաց վարժարանի գրականութեան դասախօս, քանասիրական գիտութիւնների թեկնածու Սամուէլ Մուրադեանը, իսկ պատմութեան դասախօս, պատմական գիտութիւնների դոկտոր Վարդան Գրիգորեանի զեկուցումը նուիրուած էր «Հոգեւոր եւ նիւթական արժէքների կորուստը Արեւմտեան Հայաստանի մէջ» հարցին: Վարժարանի երգչախումբը Երեւանի Կոմիտասի անուան կոնսերվատորիայի շրջանաւարտ Վարուժան Մարգարեանի ղեկավարութեամբ կատարեց մի քանի հայրենասիրական երգեր: Դաշնամուրի վրայ նուագակցում էր նոյն երաժշտանոցի ասպիրանդ Վաչէ

Շարաֆեանը: Ասմունքով հանդես եկան վարժարանի սաներ՝ Մ. Ղալաչեանը, Ն. Գրիգորեանը, Ա. Խաչատրեանը եւ Վ. Բաբայեանը: Վ. Մարգարեանը կատարեց Կոմիտասից երկու երգ, իսկ Վ. Շարաֆեանը՝ Ռախմանինովի «Նախերգանքը»: Վարժարանի եւ պատանիների միացեալ երգչախումբը մեծ ոգեշնչմամբ կատարեց Շ. Ազնաուրիի եւ Կառվարենցի «Նրանք ընկան» եւ «Քեզ համար Հայաստան» երգերը:

Յուշատօնն աւարտեց լուսարարապետ Դաւիթ Եպս. Սահակեանի փակման խօսքով ու «Պահպանիչով»:

Յաջորդ օրը նոյն սրահում ժառանգաւորաց վարժարանի սաների եւ սաղիմահայ մի քանի սիրողների մասնակցութեամբ ներկայացուեց Մուշեղ Իշխանի «Կիլիկիայի Արքան» պիեսը, որի բեմադրութիւնն իրականացրել է Հայաստանի Հանրապետութեան պետական մրցանակի դափնեկիր Արտաշէս Յովհաննիսեանը: Հանդիսականներ երկար

չլող ծափահարութիւններով ընդունեցին Գէորգ Բաբայանեանի (Լեւոն), Նորայր Գրիգորեանի (Վահան), Անուշ Նազգաշեանի (Զապէլ), Սեդա Թադէոսեանի (Թագուհի), Սարգիս Սարիբէկեանի (Ամանոսեան) եւ վեց միւս դերակատարների խաղը:

Եզրափակիչ խօսքով հանդես եկաւ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք Թորգոմ Արքեպիսկոպոս Մանուկեանը: Նրա առաջարկութեամբ սգատօնի մասնակիցները յոտնկայս յարգեցին ՀԲԸՄ ցմահ նախագահ Ալեքս Մանուկեանի տիկնոջ՝ Մարի Մանուկեանի յիշատակը, որի մահուան լուրը ստացուել էր նոյն օրը, եւ Պատրիարք Սրբազանը "Հոգւոցն հանգուցելոց" աղօթքով, եւ 'Հայր Մեր'ի խմբերգով փակեց երեկոյթը:

Տիկին Մարիի անունը, Ալեքս Մանուկեանի անունն հետ միասին փակցուած է ժառանգաւորաց վարժարանի նակատին՝ որպէս այդ շէնքի կառուցման բարերարների:

ՎԱՐԴԱՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ
(Երուսաղէմ)